

ชื่อเรื่อง	การติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง
ผู้ศึกษาวิจัย	นางวรรณลักษณ์ คลังบุญครอง
สถานศึกษา	วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยการอาชีพชุมพวงเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง โดยใช้รูปแบบซีพี (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 129 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 19 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 38 คน ผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 4 คน และผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 186 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{XY}) ตั้งแต่ .27 ถึง .80 และมีค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 ฉบับที่ 2 สำหรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 161 ข้อซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{XY}) ตั้งแต่ .27 ถึง .79 และมีค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98 ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{XY}) ตั้งแต่ .62 ถึง .86 และมีค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 ฉบับที่ 4 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{XY}) ตั้งแต่ .62 ถึง .86 และมีค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 ฉบับที่ 5 ผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{XY}) ตั้งแต่ .62 ถึง .86 และมีค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 และแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 6 ฉบับ

ที่ 2 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ จำนวน 5 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ด้านบริบท คณะกรรมการดำเนินงาน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จุดเด่นคือมีรายได้ระหว่างเรียนได้ฝึกทักษะในการทำงานกับสถานประกอบการ จบแล้วมีงานทำทันที มีโครงสร้างหลักสูตรที่ดีสามารถเรียนได้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติในเวลาเดียวกัน จุดด้อยคือสถานประกอบการในพื้นที่มีน้อย การเรียนการสอนด้านวิชาการไม่แน่น เช่น การทำแผน ทฤษฎี การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ครูนิเทศไม่ออกนิเทศตามแผนที่วางไว้และผู้เรียนขาดความเข้าใจและวุฒิภาวะ ปัญหาและความต้องการคือต้องการสถานประกอบการใกล้บ้านการเดินทางสะดวก ครูออกไปนิเทศตามแผนที่วางไว้ การสร้างความเข้าใจและบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและสถานประกอบการที่ชัดเจน เพิ่มบุคลากรในการดูแลการจัดการเรียนการสอนทวิภาคี และอยากให้ห้องสมุดมีสื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสาขาวิชาช่างยนต์โดยเฉพาะ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น คณะกรรมการดำเนินงาน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โครงสร้างหลักสูตรมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ปัจจุบัน สถานศึกษาและสถานประกอบการควรมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันแต่ควรเพิ่มเรื่องทักษะชีวิต เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรควรปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ทันกับเทคโนโลยีปัจจุบันและเน้นเรื่องทักษะในการทำงาน สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมในระดับมาก ควรเพิ่มสื่อ เทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกทักษะจัดห้องฝึกปฏิบัติการที่ทันสมัยในสถานศึกษา และเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับสถานศึกษาเพื่อรับข้อมูล เช่น การลงทะเบียน การยื่นแบบคำร้องต่างๆ

3. ด้านกระบวนการ คณะกรรมการดำเนินงาน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่าการสำรวจความพร้อม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ควรมีการสำรวจความพร้อมของสถานประกอบการในเรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์ในการฝึก การลงนามความร่วมมือ (MOU) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ควรเพิ่มจำนวนการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ การประชาสัมพันธ์/แนะแนวผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ควรประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ทุกช่องทาง การจัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร การจัดแผนการเรียน / แผนการฝึกอาชีพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ควรมีการจัดทำแผนการเรียนการฝึกพร้อมกับสถานประกอบการและพัฒนาแผนการเรียนการฝึกอย่างต่อเนื่อง การคัดเลือกผู้เข้าเรียน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ควรคัดเลือกผู้เรียนจากความมุ่งมั่นตั้งใจเป็นหลัก การทำสัญญาการฝึกอาชีพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การทำสัญญาควรชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน การทำสัญญาการฝึกอาชีพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การปฐมนิเทศผู้เรียน / การประชุมผู้ปกครอง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการประชุมชี้แจงผู้เรียน ผู้ปกครองที่ชัดเจนและในการประชุม

ควรมีสถานประกอบการมาพูดคุยด้วย การจัดการเรียนการสอน / การฝึกอาชีพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ไม่ควรมีรายวิชาสามัญไปในสถานประกอบการ การนิเทศการจัดการเรียนการสอน / การฝึกอาชีพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง การวัดและประเมินผลรายวิชา / การฝึกอาชีพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ควรจัดสัดส่วนการวัดและประเมินผลระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาให้ชัดเจน

4. ด้านผลผลิต คณะกรรมการดำเนินงาน ผู้ควบคุมการฝึก และผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง ตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือ เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความชำนาญงานเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อผลิตกำลังคนที่มีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาได้ฝึกอาชีพในแหล่งงานที่แท้จริง เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลในวัยเรียน ได้พัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานเป็นแหล่งอาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เพื่อให้หลักสูตรนี้มีความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ จึงควรปรับปรุงในส่วนที่เสนอแนะดังที่กล่าวมา

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ การติดตามและประเมิน